Lakivaliokunta

Perjantai 29.4.2016 klo 9.15—10.35

Läsnä
puheenjohtaja Kari Tolvanen kok
varapuheenjohtaja Eva Biaudet r (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Laura Huhtasaari ps (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Katja Hänninen vas (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Emma Kari vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Niilo Keränen kesk
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Suna Kymäläinen sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Mikko Kärnä kesk (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Antero Laukkanen kd
jäsen Sanna Marin sd
jäsen Outi Mäkelä kok (7, 8, 9, 10, 11) (6 osittain)
jäsen Mika Niikko ps (4, 5, 6, 7) (3, 8 osittain)
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Antti Rantakangas kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Mari-Leena Talvitie kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Ville Tavio ps

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marja Tuokila
valiokuntaneuvos Mikko Monto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 12 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selvitys komission suosituksesta neuvostolle komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut transatlanttisesta kauppa- ja investointisopimuksesta EU:n ja Yhdysvaltojen välillä

Valtioneuvoston E-selvitys E 43/2013 vp
Valtioneuvoston E-jatkokirjelmä EJ 19/2015 vp
Liiteasiakirja EJ 19/2015vp perusmuistio
Valtioneuvoston E-jatkokirjelmä EJ 25/2015 vp

Liiteasiakirja EJ 25/2015vp Globaalit säännöt Investointisuoja ja -riitojenratkaisu
Valtioneuvoston E-jatkokirjelmä EJ 7/2016 vp
Liiteasiakirja EJ 7/2016vp perusmuistio
Valiokunnan lausuntoluonnos täydennetty lausuntoluonnos, 3 A

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä kappale 10 muutettiin kuulumaan seuraavasti: "Vaikka nykyisissä investointisuojasopimuksissa on edellä todetuin tavoin yleensä sovittu erityisestä riitojenratkaisumekanismista, on otettava huomioon, että Euroopan unionin jäsenvaltiot ja Yhdysvallat ovat demokratioita ja kehittyneitä oikeusvaltioita, joiden kansallisiin tuomioistuimiin riitojen ratkaisussa tulee lähtökohtaisesti voida luottaa. Lakivaliokunta yhtyykin suuren valiokunnan aiemmin esittämään arvioon siitä, että kehittyneissä oikeusjärjestelmissä riitojenratkaisumenettelyllä ei ole oikeusturvan saatavuuden kannalta vastaavaa lisäarvoa kuin aikaisemmin kehitysmaiden kanssa solmituissa investointisuojasopimuksissa (SuVL 1/2014 vp). Tämän vuoksi ja ottaen huomioon erityistä riitojenratkaisua kohtaan esitetty kritiikki lakivaliokunta katsoo, että unionin ja Yhdysvaltojen välillä ei välttämättä ole tarpeen eikä perusteltua sopia erityisestä riitojenratkaisusta investointisuojariitojen käsittelyä varten. Tällaisten riitojen käsittelemistä kansallisissa tuomioistuimissa tulisi valiokunnan näkemyksen mukaan oikeusvaltioiden välillä pyrkiä pikemminkin edistämään. Investointisuojariitojen käsitteleminen kansallisissa tuomioistuimissa tulisikin olla ensisijainen ratkaisu. Jatkokäsittelyssä tulisi arvioida, olisiko vapaakauppasopimusta mahdollista toteuttaa ilman erillistä riitojenratkaisumenetelmää ja luottaa kansallisten oikeusjärjestelmien toimivuuteen."

Lisäksi muutettiin kappaleen 15 kolmas virke kuulumaan seuraavasti: "Keskeistä on, että valtiolle varmistetaan täysi oikeus ja tosiasiallinen mahdollisuus legitiimiin julkisen edun nimissä tehtyyn tehokkaaseen sääntelyyn."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Valtioneuvoston selvistys: Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Kanadan välisen vapaakauppasopimuksen oikeudellinen tarkastus

Valtioneuvoston E-selvitys E 32/2016 vp
Liiteasiakirja perusmuistio

Valiokunta päätti kuulla asiantuntijoita.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: ulkoasiainministeriö ja oikeusministeriö

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rikoslain 2 a ja 9 luvun muuttamisesta sekä pysäköinninvalvonnasta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 1/2016 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 9/2016 vp

Valiokunta päätti lisäasiantuntijoista. Kutsutaan kuultaviksi: ministeri Jari Lindström, kansliapäällikkö Asko Välimaa, ylijohtaja Sami Manninen ja lainsäädäntöneuvos Ville Hinkkanen oikeusministeriöstä

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 32/2016 vp

Valiokunta keskusteli asiasta.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvopaperimarkkinalain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 65/2016 vp

Asia on saapunut lakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava talousvaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi ennakkokäsittelyssä suoritetut toimenpiteet.

Valiokunta keskeytti asian käsittelyn.

8. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2017—2020

Valtioneuvoston selonteko VNS 3/2016 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvopaperimarkkinalain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 65/2016 vp
Asiantuntijalausunto sisäministeriö/ Simanainen, 9 A
Asiantuntijalausunto Finanssivalvonta/ Ovaska, 9 B
Asiantuntijalausunto keskusrikospoliisi/ Rossi, 9 C
Asiantuntijalausunto Helsingin käräjäoikeus/ kirjallinen, 9 D

Valiokunta jatkoi asian käsittelyä.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- poliisitarkastaja Antti Simanainen, sisäministeriö, liite
- lakimies Pia Ovaska, Finanssivalvonta, liite

- rikostarkastaja Erkki Rossi, keskusrikospoliisi, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- Helsingin käräjäoikeus, liite

10. Muut asiat

Valiokunta keskusteli valiokunnan kesämatkasta ja Suomi 100 -juhlaseminaarista.

11. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 3.5.2016 klo 10.45.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Mikko Monto